

ชื่อคุณูปนิพนธ์ การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะทางวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาล

ผู้วิจัย นางศิริพันธุ์ ศิริพันธุ์ รหัสนักศึกษ 4502100169 **ปริญญา** ปรัชญาคุณูปนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินคานุรักษ์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร. ศรีนวล สติติวิทยานันท์

(3) รองศาสตราจารย์ ดร. ประณีต ส่งวัฒนา **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะทางวัฒนธรรม และ 2) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะทางวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาล

การดำเนินการวิจัย มีดังนี้ ขั้นที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะทางวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาล มี 2 ขั้นตอนย่อย คือ (1) ศึกษาจากเอกสารและสอบถามข้อมูลจากอาจารย์พยาบาล 3 คน พยาบาลวิชาชีพ 3 คน และ มารดาหลังคลอด 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (2) ร่างรูปแบบการเรียนการสอนและศึกษานำร่องกับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ขั้นที่ 2 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะทางวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 48 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำแนกตามเกรดเฉลี่ย แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดการสอนที่เน้นสมรรถนะทางวัฒนธรรม เรื่องการพยาบาลมารดาหลังคลอด แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับสมรรถนะทางวัฒนธรรม แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการเรียนการสอนและแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้การพยาบาลของนักศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ แนวคิดและหลักการพื้นฐานที่เน้นความแตกต่างทางวัฒนธรรม วัตถุประสงค์ ผลลัพธ์ที่คาดหวัง สาระการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการพยาบาลมารดาหลังคลอดและใช้วิธีการสอนให้เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น เรียนรู้ประสบการณ์ตรงบนความแตกต่างทางวัฒนธรรม และประยุกต์ใช้ความรู้ในการดูแลสุขภาพผู้รับบริการให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม 2) ประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นสมรรถนะทางวัฒนธรรม พิจารณาจากสมรรถนะทางวัฒนธรรมและความพึงพอใจของนักศึกษาที่รับบริการพบว่า (1) สมรรถนะทางวัฒนธรรม ด้านการตระหนักรู้ ด้านความรู้และด้านทักษะทางวัฒนธรรมของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนด้านประโยชน์ของรูปแบบ กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการให้การพยาบาลของนักศึกษา ด้านบุคลิกภาพและด้านการให้การพยาบาลคำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ รูปแบบการเรียนการสอน สมรรถนะทางวัฒนธรรม นักศึกษาพยาบาล

Dissertation title: Development of an Instructional Model Emphasizing Cultural Competency of Nursing Students

Researcher: Mrs. Siriphan Siriphan; **ID:** 4502100169; **Degree:** Doctor of Philosophy;

Dissertation advisor: (1) Dr. Tweesak Chindanurak, Associate Professor; (2) Dr. Seenual Sadhitwithayanan, Associate Professor; (3) Dr. Praneed Songwanthana, Associate Professor; **Academic year:** 2011

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop an instructional model emphasizing cultural competency of nursing students; and 2) to evaluate the effectiveness of the instructional model emphasizing cultural competency of nursing students.

The research process comprised two phases as follows: The First Phase was the development of an instructional model emphasizing cultural competency of nursing students. It consisted of two steps: (1) the study of documents and collection of information from three nursing instructors, three professional nurses, and six post-delivery mothers, all of which were purposively selected; (2) the drafting of the instructional model emphasizing cultural competency of nursing students and then conducting a pilot study of the drafted model with a sample of 30 third year nursing students in the Bachelor's Degree of Nursing Program of the Faculty of Nursing, Princess of Naradhiwas University, obtained by stratified random sampling. The Second Phase was the effectiveness evaluation of the developed instructional model emphasizing cultural competency of nursing students. The sample for the effectiveness evaluation consisted of 48 third year students in the Bachelor's Degree of Nursing Program of the Faculty of Nursing, Princess of Naradhi was University, obtained by stratified random sampling based on the GPA. Then they were randomly assigned into an experimental and a control group, each of which consisted of 24 nursing students. The employed research instruments comprised an instructional package emphasizing cultural competency on the topic of Postnatal Nursing of Mothers, a self-assessment from on cultural competency, an evaluation scale to assess the student's satisfaction with the instructional model, and a questionnaire on the client's satisfaction with nursing services of the student. The data was statistically analyzed using the percentage, mean, standard deviation, and t-test.

Research findings showed that 1) the developed of instructional model was composed of main components as follows : the concepts and basic principles focusing on cultural diversity; objectives and expected outcomes; learning contents ; instructional process with immersion of cultural contents in postnatal nursing of mothers and using the teaching method to enable the learner to understand oneself, understand others and gain direct experience on cultural diversity, and to apply the obtained knowledge in taking care of the client's health in accordance with his/her own culture; 2) regarding effectiveness of the developed instructional model emphasizing cultural competency, it was found that (1) cultural competency level of nursing students in relation to cultural awareness , cultural knowledge , cultural skill of the experimental group was significantly higher than that of nursing students in the control group at the .05 level; (2) students' satisfaction towards the developed instructional model in terms of its benefits of the experimental group was significantly higher than that of the students in the control group at the .05 level; and (3) clients' satisfaction with the services provided by the students in the experimental group in terms of their personality and nursing services emphasizing cultural diversity was significantly higher than the counterpart services provided by students in the control group at the .05 level.

Keywords: Instructional model, Cultural competency, Nursing student